

Metodstöd

i arbetet med
barnkonsekvensanalyser i Svenska kyrkan

Framtaget i samarbete med församlingar och pastorat i Stockholms stift inom projektet Barnkonsekvensanalys under 2014-2015

FOTO: EVA VON ECKERMANN

Kyrkomötets beslut om barnkonsekvensanalys

Kyrkomötet beslutade 2012 om förändringar i kyrkoordningen som innebär att Svenska kyrkan ska genomföra barnkonsekvensanalyser, BKA, inför beslut. Det gäller i församlingar, pastorat, stift och på den nationella nivån. Beslutet trädde i kraft den 1 januari 2013.

De förtroendevalda och ledningen har ansvaret för barnkonsekvensanalys

Arbetet med att integrera ett barnrättsperspektiv och metoden barnkonsekvensanalys i Svenska kyrkan är en process som ska drivas och genomföras av förtroendevalda och ledning.

Delaktighet för alla barn och unga är målet

Syftet är att skapa delaktighet för alla barn och unga i åldrarna 0-18 år. Det innebär inte att barnen ska bestämma allt, utan att de ska vara delaktiga i en demokratisk process

Förändringar i kyrkoordningen

I kristen tro intar barnen en särställning och de behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet.

Barnkonventionen och kyrkoordningen krockar i varandra

FN:s barnkonvention antogs 1989. Konventionen består av 54 artiklar. De 41 första är sakartiklar om barns rättigheter. Som barn räknas alla människor mellan 0-18 år.

FN:s barnrättskommitté har identifierat fyra grundläggande principer i barnkonventionen som styr tolkningen. Dessa fyra principer utgörs av artiklarna 2, 3, 6 och 12 i konventionen.

- Förbud mot diskriminering (artikel 2)
- Barnets bästa i främsta rummet (artikel 3)
- Rätten till liv och utveckling (artikel 6)
- Rätten att få komma till tals (artikel 12)

Artiklarna i sin helhet finns i Handbok för Barnkonsekvensanalyser i Svenska kyrkan, sid 6.

FOTO: EVA VON ECKERMANN

Teologi för barnkonsekvensanalys

Varje barnkonsekvensanalys är ett direkt stöd för dem som Jesus vill stödja och samtidigt ett vittnesbörd om vem Jesus är och vad han står för.

*Jesus kallade till sig ett barn och ställde det framför lärjungarna och sa
– Om ni inte omvänder er och blir som barnen kommer ni aldrig in i himmelriket. De som gör sig själva små som det här barnet är störst i himmelriket.*

Matteus 18:1-4

Löpande och strategiska beslut

LÖPANDE BESLUT

Alla beslut i den vardagliga verksamheten såsom inköp, planerade aktiviteter och så vidare. Låt oss säga att vi tar på oss ett par glasögon där barnrättsperspektivet alltid ska finnas framför våra ögon. Vi är alla ansvariga för ett barnrättsperspektiv. Ingen skriftlig dokumentation behövs. Alla löpande beslut kräver en grundläggande kunskap om barn och ungas rätt.

STRATEGISKA BESLUT

Vid strategiska beslut av långsiktig karaktär det vill säga i beredningen från kyrkoråd till fullmäktige ska en mer omfattande dokumenterad barnkonsekvensanalys göras.

Exempel på långsiktiga strategiska beslut:

- Budget
- Församlingsinstruktion
- Nyrekryteringar, omorganisationer
- Om- och tillbyggnader
- Inköp och försäljning av fastigheter
- Avveckling av verksamhet

Inför ett långsiktigt strategiskt beslut är det alltid de förtroendevalda som har det yttersta ansvaret för och gör en beställning av en barnkonsekvensanalys. Beställningen kan även göras av ledningen på delegation av de förtroendevalda.

I beställningen ska tydligt framgå:

- vilket beslut det handlar om
- vem som är ansvarig handläggare (rekommendationen är en anställd medarbetare)
- när barnkonsekvensanalysen ska vara klar
- vilka barn och unga som berörs.

FOTO: EVA VON ECKERMANN

Genomförande av en barnkonsekvensanalys

Utsedd handläggare använder följande metodsteg:

1. *Kartläggning* – Införskaffa kunskap om barn och unga i den aktuella situationen.
2. *Beskrivning* – Gör utifrån det inhämtade materialet en beskrivning av frågeställningen, dokumentera hur barn och unga kommit till tals och vilka synpunkter som framkommit.
3. *Analys* – Vad har förslaget för konsekvenser. Väg in barnets särställning och de fyra ramartiklarna i Barnkonventionen.

Den färdiga barnkonsekvensanalysen lämnas sedan till beslutande organ

4. *Prövning/beslut* – Förtroendevalda/ledning bedömer beslutsunderlaget utifrån ett barnrättsperspektiv innan beslut fattas.
5. *Utvärdering* – Utvärdera beslutets effekter och följ upp användningen av barnkonsekvensanalys vid strategiska beslut.

Församlingsinstruktionen, FIN, är ett långsiktigt strategiskt beslut

Barn och unga i olika åldrar bör om möjligt vara med i hela processen med att ta fram en församlingsinstruktion. FIN är ett långsiktigt strategiskt beslut, vilket innebär att en barnkonsekvensanalys ska vara gjord i beredningen inför beslut av kyrkoråd till fullmäktige.

Eva von Eckermann, projektledare

Anna Rödström, stiftspedagog

Team 0-18, Stockholms stift